

NAČRTOVANJE OBNOVE PO POTRESU NA JAPONSKEM*

UDK 550.34 (520)

Veliki potres, ki je januarja 1995 prizadel del Japonske, je ponovno pokazal moč narave in opozoril na pomen preventive in sistema pripravljenosti za ukrepanje ob nesrečah. Po nujnih sanacijskih ukrepih čaka Japonce dolgoročna in nič lažja obnova prizadetega območja. Za ta namen so pripravili poseben načrt popotresne obnove. Izvesti želijo temeljito in obsežno obnovo in prenovu mest, industrije in infrastrukture ter učinkovito zaščito naravnega okolja. Še posebno pozornost nameravajo posvetiti ohranjanju tradicionalnih kulturnih značilnosti prizadetega območja. V načrtih obnove so v ospredju človek in njegova varnost, ohranjanje kulturne dediščine in zaščita naravnega okolja.

Potres je najbolj prizadel južni del pokrajine Kansai v prefekturi Hjogo. Ponovno je opozoril na pomen preventive in pripravljenosti za ukrepanje ob nesreči.

Japonci so se obnove lotili skrbno in premišljeno. V prefekturi Hjogo so ob upoštevanju novih spoznanj in izkušenj, pridobljenih ob potresih, izdelali načrt popotresne obnove. Glavni cilj tega načrta je zagotoviti harmonično sožitje med ljudmi, med ljudmi in živalmi ter med ljudmi in družbo. Obnovo naj bi končali do leta 2005. Prizadetemu območju naj ne bi vrnil le prvotne podobe, temveč bi z obnovo skušali rešiti tudi gospodarske in druge probleme, s katerimi se soočajo japonska mesta in vsa japonska družba. Pri pripravi načrta so sodelovali strokovnjaki različnih strok, predstavniki oblasti in tudi prebivalci s prizadetega območja.

Obnova, ki bo potekala po tem načrtu, naj bi prizadetim območjem vrnila življenjsko moč ob upoštevanju kulturne in drugih tradicij ter značilnosti.

Cilji načrta obnove

Načrt obnove ima pet glavnih ciljev, in sicer:

1. ustvariti možnosti za razvoj družbe, ki bo ob prehodu v 21. stoletje naklonjena javni blaginji
2. ustvariti družbo, ki bo kulturno bogata in odprta v svet
3. ustvariti možnosti za ohranitev industrijskih panog in razvoj še novih

* vir: publikacija prefekture Hjogo

4. zgraditi naselja, ki bodo lahko kljubovala nesrečam in kjer bodo ljudje živeli varno

5. uresničiti policentrično zasnovo mreže mestnih in drugih naselij.

Pri obnovi bivalnih okolij želijo hkrati z obnovo stanovanjskih predelov zagotoviti tudi materialne in druge možnosti za izboljšanje kakovosti življenja. Tako načrtujejo ukrepe za izboljšanje bivalnih, zlasti mestnih okolij, da bi postala prijaznejša do ljudi, zlasti še do prizadetih prebivalcev, načrtujejo vzpostavitev središč za komuniciranje z javnimi službami, ki naj bi omogočila kakovostne javne storitve in s tem večje zadovoljstvo prebivalcev, ukrepe za izboljšanje vseh oblik pomoči prebivalcem na domu, še posebej za izboljšanje nujne medicinske pomoči. V svojih načrtih posvečajo posebno pozornost ohranitvi naravne in kulturne dediščine. Obnovo in razvoj industrijskih dejavnosti naj bi po teh načrtih uresničili z ohranjanjem industrijskih panog in razvijanjem še novih, gradnjo za življenje prijaznih bivalnih okolij ter z razvijanjem mreže mednarodnih gospodarskih in kulturnih ustanov. S stališča varstva pred nesrečami so pomembni ukrepi, ki jih bodo uveljavili pri obnovi prizadetih ter gradnji novih naselij. Na podlagi izkušenj iz dosedanjih potresov ter z namenom, da bi zgradili varna mesta, bodo zlasti:

- pri gradnji objektov in infrastrukture ter pri izdelavi in uporabi javnih prevoznih sredstev dosledno upoštevali ukrepe za varnost pred potresi in požari
- uvedli nove alternativne energijske sisteme, pri čemer bodo v večji meri uporabljali tudi sončno energijo
- zgradili sekundarni (rezervni) komunikacijski sistem, ki bo ob izpadu primarnega prevzel njegovo vlogo

• vzpostavili nadzorno alarmne sisteme za spremljanje visokih voda, erozije in drugih pojavov, ki lahko povzročijo nesrečo

• izboljšali informacijski sistem o naravnih in drugih nesrečah

• razvili središča za ukrepanje ob nesrečah ter prenovili načrte ukrepanja in posodobili sistem vodenja reševalnih akcij

• poskrbeli za opremo in sredstva, ki so potrebna pri zaščiti in reševanju ob nesrečah

• v službah, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju ob nesrečah, bodo uvedli različne oblike dodatnega izobraževanja in usposabljanja

• znanje o zaščiti in reševanju ob nesrečah bodo učencem posredovali tudi pri rednem izobraževanju

• vzpostavili poseben informacijski center, ki naj bi ob nesrečah posredoval informacije o nevarnostih ter napotke za ukrepanje v domačem in tujih jezikih itd.

Novozgrajena mesta, ki bodo potresno varno grajena in odporna tudi proti drugim nesrečam, bodo na začetku namenjena za začasno nastanitev ljudi s prizadetih območij. Nekateri ukrepi za varnost pred potresom bodo veljali tudi izven prizadetega območja, zato bodo k obnovi pritegnili tudi sosednja območja. S tem namenom bodo na širšem območju vzpostavili mrežo središč za začasno nastanitev ter sistem javnih prevozov po zemlji, zraku in vodi, ki bo povezoval mestna in druga večja naselja in bo zagotavljal javne prevoze tudi ob rušilnih potresih. Središča oziroma jedra za ukrepanje ob potresu bodo vzpostavili na prostih površinah, zlasti v parkih in na velikih trgih, kjer bodo zagotovili

Slika 1. Potres je porušil veliko templjev in svetišč

Figure 1. The quake caused great destruction to many temples and shrines

Slika 2. Država bo posebno skrb namenila starejšim

Figure 2. Community planning meets the needs of the elderly

ustrezne komunikacijske naprave ter dostop do javnih prevoznih sredstev. Na prizadetem območju nameravajo zgraditi tudi mednarodni center za varstvo pred nesrečami. Njegova naloga bo med drugim tudi vzpodbujanje preventive pred nesrečami ter mednarodna izmenjava podatkov o nesrečah in pomoči.

Iz opisanih značilnosti načrta obnove lahko ugotovimo, da gre za izjemno obsežen

projekt celovite obnove po potresu prizadetih območij. Rešitve, ki so sicer prilagojene zemljepisnim, gospodarskim, kulturnim in drugim posebnostim prizadetega območja, so nedvomno zanimive in uporabne tudi drugod.

Reconstruction after the Earthquake in Japan

In January 1995 the Great Hanshin-Awaji Earthquake devastated Japan's Hyogo Prefecture. The earthquake made us realise the power of nature and re-assess the need for a disaster prevention system and emergency management system.

After the first response to the disaster, the Japanese now have another big assignment to complete, namely, the reconstruction of the affected area. For this reason The Great Hanshin-Awaji Earthquake Reconstruction Plan was

formulated to cover all aspects of human lives, reconstruction of cities, infrastructure, industry and the natural environment.

The plan promises a thorough effort in ensuring the safety and welfare of the people, taking into account the preservation of the environment and the traditional characteristics of the area.

Along with consideration of the latest technological achievements, priority will be given to the people, environment and culture.

The best way to describe the reconstruction plan is to present its five basic goals:

- Creation of a society dedicated to public welfare in preparation for the 21st century
- Creation of a culturally rich society open to the world
- Creation of a society where the existing industries grow and new industries flourish
- Creation of a disaster-resistant metropolis where people can live without fear
- Formation of a multi-centered network-type metropolitan area.